

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

Наталія Проць, Наталія Матвійчук

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Луцьк – 2022

УДК 336.22:658

П84

Рекомендовано до опублікування науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № від _____ 2022 р.).

Рецензенти:

Дзямулич М.І. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Луцького
національного університету

Волинець І.Г – к.е.н., доцент кафедри менеджменту та адміністрування
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Проць Н. В., Матвійчук Н.М.

П84 Податковий менеджмент: методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк:
Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 34 с.

Навчально-методичне видання включає в себе питання для обговорення, тести, практичні завдання. Представлений матеріал дає змогу студенту аналізувати діяльність платника податку, податкову звітність, причини податкової заборгованості платників, контролювати правильність нарахування податків та обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджету, суми пені та фінансових санкцій.

Навчально-методичне видання призначено для студентів 5 курсу спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших економічних спеціальностей закладів вищої освіти, аспірантів, слухачів курсів підвищення кваліфікації.

УДК 336.22:658

© Проць Н. В., Матвійчук Н.М.

© Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2022

Зміст

Вступ	5
Структура навчальної дисципліни	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	
Практичне заняття 1. Теоретичні та правові засади податкового менеджменту	7
Практичне заняття 2. Організаційні основи податкового менеджменту	9
Практичне заняття 3. Податкове прогнозування та планування як складова податкового менеджменту	11
Практичне заняття 4. Податкове регулювання	13
Практичне заняття 5. Податкове адміністрування	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	
Практичне заняття 6. Податковий контроль	18
Практичне заняття 7. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства	20
Практичне заняття 8. Теоретичні основи корпоративного податкового менеджменту	22
Практичне заняття 9. Податкове планування	24
Практичне заняття 10. Податкове бюджетування	26
ЗАДАЧІ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 1	28
ЗАДАЧІ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 2	30
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	32

ВСТУП

Податковий менеджмент – це управлінська діяльність суб'єктів податкових відносин щодо керування податковими потоками за допомогою податкових інструментів та методів з метою забезпечення оптимального оподаткування суб'єктів господарювання та формування податкових надходжень бюджетів різних рівнів.

Дисципліна «Податковий менеджмент» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін. Предметом вивчення дисципліни є організація стягнення податків і зборів, а також економічні, організаційні, правові питання, що виникають при управлінні податковими відносинами. В процесі вивчення дисципліни послідовно розглядаються: теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту (сутність податкового менеджменту, його складові, система управління); органи оперативного управління податками; організація контролю начислення та сплати податкових платежів; облік та звітність про виконання бюджету та контроль за його виконанням; корпоративний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням; податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту.

Метою навчальної дисципліни є: визначення сутності податкового менеджменту, методологічних та теоретичних основ, його структури та особливості функціонування в Україні; надання студентам знань з питань організації оподаткування для здійснення управління у сфері адміністрування податків; надання студентам знань з організації податкової діяльності та управління у сфері оподаткування в межах податкової політики держави. Вивчення цього курсу дає можливість майбутнім фахівцям приймати обґрунтовані рішення в сфері оподаткування на макро- та мікрорівнях.

Завдання вивчення курсу «Податковий менеджмент» полягає у теоретичній та практичній підготовці студентів економічних спеціальностей з низки питань:

– опанування змісту, сутності функцій та принципів організації податкового менеджменту на підприємстві; – планування податкових платежів до бюджетів різних рівнів; – визначення методів контролю за сплатою податкових платежів; змісту та методики здійснення податкового аналізу податкових платежів підприємства.

– здійснення податкового регулювання; – організація інформаційного забезпечення податкового менеджменту

У процесі вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» студенти набудуть таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК): ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Таблиця 1

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ						
Тема 1. Теоретичні та правові засади податкового менеджменту	12	4	2	6	-	опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 2. Організаційні основи податкового менеджменту	12	2	2	6		опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 3. Податкове прогнозування та планування як складова податкового менеджменту	12	2	2	6		опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 4. Податкове регулювання	12	2	2	6	1	опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 5. Податкове адміністрування	12	2	4	6	1	опитування, доповідь, тести (4 б)
Разом за модулем 1	60	12	12	26	2	20 бали
Змістовий модуль 2. КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ						
Тема 6. Податковий контроль	12	2	2	7	2	опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 7. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства	12	2	2	7	2	опитування, задачі, тести (4 б)
Тема 8. Теоретичні основи корпоративного податкового менеджменту	12	2	2	7		опитування, доповідь, тести (4 б)
Тема 9. Податкове планування	12	2	2	7	2	опитування, задачі, тести (4 б)
Тема 10. Податкове бюджетування	12		4	7		опитування, задачі, тести (4 б)
Разом за модулем 2	60	10	12	35	6	20 бали
Модульна контрольна робота	МКР № 1 (1-5 теми) – 30 балів МКР 2 (6-10 теми) – 30 балів					
Всього годин/Балів	120/100	22/60	24/32	66/8	8	40

Форма контролю*: О – опитування; Д – доповідь, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Практичне заняття №1

Тема 1. Теоретичні та правові засади податкового менеджменту

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового менеджменту, його суб'єктів та об'єктів, напрямів, функцій та елементів.

Питання для обговорення

1. *Поняття податкового менеджменту*
2. *Податкове законодавство України та його принципи*
3. *Сутність, елементи оподаткування*
4. *Класифікація податків*

Рекомендована література [1, 2, 3, 4,7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Менеджмент – це:
 - а) інтеграційний процес формування організацій і управління ними шляхом розробки способів і прийомів досягнення намічених результатів;
 - б) визначення напряму та інтенсивності грошових потоків протягом планового чи звітного періоду;
 - с) спосіб групування цифрових показників, що характеризують певне явище (зокрема, наявність чи використання матеріальних, трудових, фінансових ресурсів) через зіставлення або протиставлення окремих його сторін
2. Податковий менеджмент виступає як:
 - а) інструмент вилучення доходів суб'єктів підприємницької діяльності у Державний бюджет;
 - б) інструмент вилучення доходів суб'єктів підприємницької діяльності у державний бюджет і як інструмент, який оптимізує фінансово-господарську діяльність підприємств;
 - с) інструмент управління державним внутрішнім і зовнішнім боргом відповідно до чинного законодавства.
3. Органи, які здійснюють податковий менеджмент ставлять собі за мету:
 - а) вилучити у платника податку максимальну суму податкових платежів на користь Державного бюджету;
 - б) вилучити у податкоплатника необхідну суму податкових платежів на користь Державного бюджету, одночасно залишивши йому стільки коштів, скільки необхідно для здійснення розширеного відтворення і розвитку податкової бази;
 - с) здійснення контролю за надходженням і використанням коштів державних позабюджетних коштів.
4. Під податковим менеджментом необхідно розуміти:
 - а) систему державного управління оподаткуванням, що займається координацією і вдосконаленням вс іх сторін оподаткування;
 - б) систему управління фінансами, призначену для організації взаємодії фінансових відносин і фондів грошових засобів з метою оптимізації їхнього впливу на кінцеві результати виробництва;

с) економічну категорію, яка відображає грошові стосунки, які виникають між державою, з одного боку, і підприємствами, організаціями, установами всіх форм власності і фізичними особами - з іншого, з приводу утворення централізованого фонду грошових коштів держави і його використання на розширене відтворення, підвищення рівня життя і задоволення інших суспільних потреб.

5. Метою державного податкового менеджменту є:

- a) забезпечення виконання плану економічного і соціального розвитку необхідними бюджетними коштами з дотриманням оптимальних фінансових пропорцій;
- b) створення та забезпечення функціонування ефективної податкової політики, вдосконалення всієї податкової системи;
- с) складання звітів, інформація яких призначена для внутрішніх користувачів інформації (власників, менеджерів).

6. Складовими державного податкового менеджменту є:

- a) аналіз та контроль виробничо-господарської діяльності;
- b) податкове планування і прогнозування, податкове регулювання, податковий контроль;
- с) інвентаризація, оцінка, калькуляція, баланс, звітність.

7. До суб'єктів державного податкового менеджменту належать:

- a) держава та її органи, платники податків;
- b) тільки держава (в особі законодавчих та виконавчих, у т. ч. фінансових органів);
- с) тільки платники податків.

8. Чи правильним твердження, що податковий контроль є функцією податкового менеджменту?

- a) так
- b) ні

9. Функціями податкового менеджменту є:

- a) Планування, організація, контроль
- b) Законотворчість, мотивація, контроль
- с) Законотворчість, прогнозування, контроль
- d) Законотворчість, аналіз, прогнозування, контроль

10. За порушення податкового законодавства передбачені наступні види відповідальності:

- a) Адміністративна
- b) Фінансова
- с) Кримінальна
- d) Усі відповіді правильні

Практичне заняття №2

Тема. Організаційні основи податкового менеджменту

Мета: Дослідити становлення податкового менеджменту в Україні

Питання для обговорення

1. Система податкових органів, їх роль у податковому менеджменті
2. Функції органів фіскальної служби
3. Принципи оподаткування
4. Права та обов'язки платників податків

Рекомендована література [1, 2, 3,4, 7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Основними завданнями державної податкової служби є:
 - a) забезпечення дотримання податкового законодавства, здійснення контролю за правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством;
 - b) внесення у встановленому порядку пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства;
 - c) контроль за дотриманням антимонопольного законодавства прийняття у випадках, передбачених законодавством, нормативно-правових актів і методичних рекомендацій з питань оподаткування;
 - d) усі відповіді правильні
2. Чи є завданням державної податкової служби роз'яснення законодавства з питань оподаткування серед платників податків?
 - a) Так ; б) Ні
3. Чи є завданням державної податкової служби прийняття у випадках, передбачених законодавством, нормативно-правових актів і методичних рекомендацій з питань оподаткування?
 - a) Так ; б) Ні
4. Встановлення і скасування податків здійснюється:
 - a) Президентом
 - b) Верховною Радою
 - c) Кабінетом Міністрів
 - d) Державною податковою службою
5. Забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу –
 - a) Принцип рівності платників перед законом
 - b) Принцип загальності оподаткування
 - c) Принцип соціальної справедливості оподаткування

6. Установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків – принцип:
- Рівності оподаткування
 - Загальності оподаткування
 - Нейтральності оподаткування
7. Зміст податку визначається такими факторами:
- економічною побудовою суспільства;
 - соціальною політикою держави;
 - стратегією розвитку держави
 - усі відповіді правильні
8. Вкажіть характерні риси податків мають неповоротний обов'язковий характер;
- не мають ознак еквівалентного обміну;
 - непрогнозовані для платників;
 - мають нерегулярний характер носять суб'єктивний характер
9. Під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи:
- платники податку;
 - об'єкт оподаткування;
 - база оподаткування;
 - ставка податку;
 - усі відповіді правильні
10. Податкова система України включає такі підсистеми:
- підсистему оподаткування юридичних осіб;
 - підсистему оподаткування фізичних осіб;
 - підсистему платежів до державних цільових фондів.
 - Усі відповіді правильні

Практичне заняття №3

Тема: Податкове прогнозування та планування як складова податкового менеджменту

Мета: Розглянути теоретичні і практичні аспекти податкового прогнозування і планування

Питання для обговорення

1. *Сутність податкового прогнозування і планування.*
2. *Принципи податкового прогнозування і планування*
3. *Етапи складання податкових планів та прогнозів. Фактори, що впливають на якість прогнозування і планування.*
4. *Методи податкового прогнозування і планування.*
5. *Приклад макропланування податкових надходжень*

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Суть податкового планування полягає у:
 - a) плануванні безперервного процесу оновлення і вдосконалення структури товарів і послуг відповідно до вимог платоспроможного попиту населення з урахуванням різних смаків окремих груп споживачів згідно із тенденціями моди та законами міжнародної конкуренції;
 - b) планомірному процесі визначення обсягів, напрямів різних форм кредитування, необхідних для цього джерел кредитних ресурсів та способів їх отримання;
 - c) зменшенні рівня податкового навантаження па підприємство;
 - d) виборі оптимальних варіантів фінансово-господарської діяльності підприємства з метою досягнення мінімального рівня податкових зобов'язань, що виникають, а також забезпечення оптимізації податків та збільшення прибутковості.
2. Метою податкового планування є:
 - a) обчислення сум окремих податків і загальної суми податкових платежів на плановий період;
 - b) оптимізація сум окремих податків і загальної суми податкових платежів у плановому періоді;
 - c) зменшення рівня податкового навантаження на підприємство;
 - d) мінімізація сум окремих податків і загальної суми податкових платежів у плановому періоді.
3. Вкажіть, які абсолютні макропоказники соціально-економічного розвитку враховують при плануванні податкових платежів до бюджету :
 - a) номінальний ВВП; обсяг продукції промисловості у діючих оптових цінах; грошові доходи населення; середньомісячна зарплата;
 - b) темпи зниження (зростання) реального ВВП; рівень зареєстрованого безробіття на кінець року; темпи зростання грошової маси; темпи росту монетарної бази;
 - c) номінальний ВВП; обсяг продукції промисловості у діючих оптових цінах; рівень зареєстрованого безробіття на кінець року; темпи зростання грошової маси;
4. Вкажіть, які відносні макропоказники соціально-економічного розвитку враховують при плануванні податкових платежів до бюджету :

- а) номінальний ВВП; обсяг продукції промисловості у діючих оптових цінах; грошові доходи населення; середньомісячна зарплата;
- б) темпи зниження (зростання) реального ВВП; рівень зареєстрованого безробіття на кінець року; темпи зростання грошової маси; темпи росту монетарної бази;
- с) номінальний ВВП; обсяг продукції промисловості у діючих оптових цінах; рівень зареєстрованого безробіття на кінець року; темпи зростання грошової маси

5. Процес планування повинен ґрунтуватися на положеннях діалектичної теорії пізнання, враховувати вимоги економічних законів розвитку визначається принципом податкового планування:

- а) системність
- б) комплексність
- с) наукова обґрунтованість
- д) об'єктивність

6. Використання достовірної інформації про прогнози соціально-економічного розвитку країни, аналітичних матеріалів про динаміку податкових надходжень, реальне відображення об'єктивної дійсності визначається принципом податкового планування:

- а) системність
- б) комплексність
- с) наукова обґрунтованість
- д) об'єктивність

Поставте у відповідність види податкових планів до їх ознак:

1	Ознака		Види планів
1	За рівнем органів влади і управління	А	<ul style="list-style-type: none"> • плани податкових надходжень від юридичних осіб • плани податкових надходжень від фізичних осіб
2	За суб'єктами сплати податків	Б	<ul style="list-style-type: none"> • агреговані (узагальнені за всіма видами податків і зборів) • згруповані по видам податків (державні і місцеві) • детальні (плани по конкретних податках)
3	Залежно від етапу бюджетного процесу	В	<ul style="list-style-type: none"> • стратегічні (понад 20 років) • довгострокові (від 5 до 20 років) • середньострокові (від 1 до 5 років) • короткострокові (від одного місяця до року) • оперативні (до одного місяця)
4	За часовою визначеністю	Г	<ul style="list-style-type: none"> • державні - консолідований - регіональний • місцеві (плани муніципальних утворень)
5	За ступенем охоплення податків і зборів	Д	<ul style="list-style-type: none"> • при обґрунтуванні податкових доходів бюджетів • при реалізації бюджетів

Поставте у відповідність сутність до принципів податкового планування

	Принципи		Сутність принципу
1	законність	А	повний облік податкових надходжень, категорій платників податків, податкової бази, наданих відстрочок і наявних пільг по всім податкам
2	повнота відображення показників плану	Б	наявність оптимального значення податкового навантаження обумовлює необхідність розробки компромісних методів, які враховували б і інтереси держави, і інтереси платників податків

3	узгодження інтересів платників податків і держави	В	податкові плани повинні складатися на основі чинного фінансового, бюджетного та податкового законодавства.
---	---	---	--

Практичне заняття №4

Тема: Податкове регулювання

Мета: Визначити місце і роль податкового регулювання у структурі державного податкового менеджменту

Питання для обговорення

1. *Сутність податкового регулювання*
2. *Принципи податкового регулювання*
3. *Методи і способи податкового регулювання*
4. *Інструменти податкового регулювання*

Рекомендована література [1, 2, 4, 9,12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання навчальних завдань.

Тестові та навчальні завдання

1. Податкове регулювання – це:
 - a) особливий елемент системи розробки та прийняття рішень у сфері життєдіяльності держави у процесі розподілу ВВП;
 - b) інструмент непрямого впливу на економіку та соціальні процеси у державі за посередництвом зміни податків, податкових ставок, збільшення та зниження загального рівня оподаткування, відрахувань до бюджету;
 - c) елемент державного впливу на суб'єктів господарювання, що зумовлює їх правильно формувати податкову базу та нараховувати належні з них платежі;
 - d) встановлена законодавством сукупність прийомів, способів та методик, що визначає порядок виконання юридичних зобов'язань з нарахування та сплати податку до бюджету або позабюджетний фонд.
2. Встановлення розмірів місцевих податків і зборів відноситься до компетенції:
 - a) Верховної Ради України
 - b) Міських, селищних, сільських рад
 - c) Кабінету Міністрів України
 - d) Усі відповіді правильні
3. Кожен з платників податків не може бути платником податку за одним або декількома податками та зборами
 - a) Так ;
 - b) Ні
4. Чи має платник податків право безоплатно отримувати в органах податкової служби інформацію про податки і збори?
 - a) Так ;
 - b) Ні
5. Особа, на яку покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються платнику, та перерахування податків до бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків, називається:
 - a) Податковий суб'єкт

- b) Податковий об'єкт
 - c) Податковий агент
 - d) Податковий довірений
 - e) Правильної відповіді немає
6. Податкові агенти прирівнюються до платників податку і мають права та виконують обов'язки, встановлені Податковим Кодексом для платників податків
- a) Так
 - b) Так, але мають деякі виключення
 - c) Ні
7. У якому році було реорганізовано Міністерство доходів і зборів України в Державну фіскальну службу України:
- a) 2011 році;
 - b) 2012 році;
 - c) 2013 році;
 - d) 2014 році.
8. До основних завдань Державної фіскальної служби України відносять:
- a) забезпечення формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізація єдиної державної податкової, державної митної політики, а також боротьба з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, здійснення в межах своїх повноважень контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів та інших платежів;
 - b) забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів;
 - c) забезпечення формування та реалізація державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також боротьба з правопорушеннями при застосуванні законодавства з питань сплати єдиного внеску;
 - d) забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установлений законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, торгових патентів.
9. Суб'єктами податкової роботи в Україні є:
- a) Державна фіскальна служба України і платники податків;
 - b) держава, платники податків і громадяни;
 - c) Верховна рада, органи виконавчої влади;
 - d) органи законодавчої і виконавчої влади у сукупності з платниками податків.
10. Облік платників податків передбачає:
- a) ведення Державного реєстру платників - фізичних осіб та Єдиного банку даних про платників - юридичних осіб;
 - b) реєстрацію та облік податків у виконкомах Рад народних депутатів;
 - c) реєстрацію та облік платників в органах державної статистики;
 - d) реєстрацію та облік в установі банку, що обслуговує платника.

Поставте у відповідність змісту до методів податкового регулювання

	Методи		Зміст
1	Інвестиційний податковий кредит	А	Заходи з надання платникам податків права сплатити суми податків, по яким минули встановлені податковим законодавством терміни платежів, задля легалізації тіньового капіталу
2	Податкова амністія	Б	Відстрочення на визначений час строку сплати податкових зобов'язань з податку на прибуток, який отримано суб'єктом підприємницької діяльності від реалізації інвестиційних та інноваційних проектів
3	Податковий період	В	Розстрочення сплати податкової заборгованості платників податків рівними частками на визначений строк
4	Реструктуризація податкової заборгованості	Г	Період часу, протягом якого завершується процес формування податкової бази і остаточно визначається розмір податкового зобов'язання
5	Податкові канікули	Д	Застосовуються для оподаткування окремих видів підприємницької діяльності чи суб'єктів оподаткування з метою їх підтримки
6	Спрощені технології оподаткування	Е	Термін, що надається законодавством, протягом якого платнику податків дозволено не сплачувати податки
7	Податкові вирахування	Ж	Встановлення ставки будь-якого податку має бути настільки оптимальним, щоб дозволити господарюючим суб'єктам здійснювати свою фінансово-господарську діяльність з максимальним прибутком, але при цьому дотримуватися і фіскальних інтересів держави
8	Оптимізація податкових ставок	З	Угоди, які укладаються між країнами з метою уникнення оподаткування одного і того ж об'єкту ідентичними або аналогічними податками
9	Міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування	К	Суми, на які зменшується податкова база

Практичне заняття №5

Тема: Податкове адміністрування

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового адміністрування, його суб'єктів та об'єктів, адміністрування податкового боргу.

Питання для обговорення

1. *Поняття, склад, об'єкти та суб'єкти податкового адміністрування*
2. *Адміністрування податкового зобов'язання*
3. *Відстрочення та розстрочення податкового боргу.*
4. *Податкове повідомлення та податкова вимога*
5. *Адміністрування податкового боргу*

Рекомендована література [1, 2, 4,5, 9,10, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Податкове адміністрування — це:
 - a) система заходів адміністративного впливу на порушників податкового законодавства;
 - b) система заходів і прийомів, обумовлена нормами чинного законодавства, яка забезпечує мобілізацію надходжень до бюджетів усіх рівнів та державних цільових фондів;
 - c) методи та прийоми забезпечення витрат державного бюджету;
2. В яких випадках контролюючий орган надсилає податкові вимоги платнику податків:
 - a) у разі неподання податкової декларації у строк;
 - b) у разі несплати узгодженої суми податкового зобов'язання в установлений строк;
 - c) платник податків не пред'являє для перевірки первинні бухгалтерські документи;
 - d) всі відповіді правильні.
3. В яких випадках виникає право податкової застави:
 - a) у разі неподання податкової декларації у визначений строк;
 - b) у разі несплати узгодженої суми податкового зобов'язання в установлений строк;
 - c) платник податків порушує правила відчуження заставлених активів;
 - d) всі відповіді правильні.
4. Вибрати правильне твердження:
 - a) податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) юридичній особі, якщо його передано посадовій особі такої юридичної особи без розписки;
 - b) податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) фізичній особі, якщо його вручено особисто такій фізичній особі чи представникові її родини першого ступеня споріднення або надіслано на її адресу за місцем проживання або останнього відомого її місцезнаходження з повідомленням про вручення;
 - c) **податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) фізичній особі, якщо його вручено особисто такій фізичній особі чи її законному представникові або надіслано на її адресу за місцем проживання чи останнього відомого її місцезнаходження з повідомленням про вручення;**
 - d) податкове повідомлення-рішення надсилається (вручається) разом за всі податки, збори.
5. Ким визначаються форма та порядок надсилання податкового повідомлення-рішення:

- a) регіональним контролюючим органом контролю;
- b) Верховною Радою України;
- c) **центральним органом контролю;**
- d) органами виконавчої влади?

6. За яких обставин платникові податків надсилаються окремі податкові повідомлення-рішення:

- a) у разі збільшення або зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або збільшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток чи від'ємного значення суми податку на додану вартість;
- b) лише у разі збільшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток чи від'ємного значення суми податку на додану вартість;
- c) **у разі збільшення або зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість;**
- d) лише у разі зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість?

7. Чи може податкова вимога не надсилатися:

- a) так, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста НМДГ;
- b) ні;
- c) **так**, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує 12 НМДГ;
- d) так, якщо вирішує орган контролю не надсилати?

8. Коли орган державної податкової служби надсилає платникові податків податкову вимогу:

- a) якщо платник податків за вимогою органу контролю не з'явився до державної податкової служби;
- b) податкова вимога обов'язково 1 раз на рік надсилається кожному платникові податків;
- c) **у разі, якщо платник податків не сплачує суми грошового зобов'язання в установлені законодавством строки;**
- d) у разі, якщо платник податків сплачує суму грошового зобов'язання в установлені законодавством строки?

9. Ким затверджується форма подання про здійснення заходів із погашення податкового боргу платника податків:

- a) **Кабінетом Міністрів України;**
- b) органом контролю;
- c) Верховною Радою України;
- d) Державною фіскальною службою?

a) 10. Коли надсилається податкова вимога: не раніше _? робочих днів після граничного строку сплати суми грошового зобов'язання;

- b) не раніше 10 робочих днів;
- c) не раніше 3 робочих днів;
- d) **не** раніше 1-го робочого дня;
- e) не раніше 5 робочих днів?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Практичне заняття №6

Тема: Податковий контроль

Мета: Охарактеризувати чинну практику податкового контролю

Питання для обговорення

1. Сутність, цілі та завдання податкового контролю
2. Етапи податкового контролю
3. Елементи податкового контролю
4. Податкові перевірки

Рекомендована література [1, 2, 7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Сума податкового або грошового зобов'язання (пені), яку зазначає у податковій (митній) декларації або уточнювальному розрахунку платник податку, визначається:
 - а) завжди органом контролю;
 - б) органом контролю у випадках, передбачених законодавством;
 - в) податковим законодавством;
 - г) **платником податку** самостійно у випадках, передбачених законодавством.
2. Чи може бути скасоване рішення органу контролю:
 - а) так, у разі невідповідності рішенням органу контролю вищого рівня;
 - б) рішення органу контролю скасуванню не підлягає;
 - в) **так**, у випадку невідповідності його актам законодавства;
 - г) скасування податкового повідомлення органу контролю проводиться лише в судовому порядку?
3. Скарги на рішення органу контролю подаються платником податку в письмовому вигляді до:
 - а) керівництва органу контролю;
 - б) **органу контролю** вищого рівня;
 - в) податкових інспекцій;
 - г) Державної фіскальної служби України.
4. Орган контролю, який розглядає скаргу, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його платникові податків терміном:
 - а) упродовж 60 днів із дня отримання скарги у разі прийнятті рішення про подовження строку розгляду скарги;
 - б) упродовж 10 днів від дня отримання скарги;
 - в) **упродовж 60 днів із дня отримання скарги у разі прийняття рішення про продовження строку розгляду скарги**, повідомивши про це платника податку у 20-денний термін від дня отримання скарги;
 - г) упродовж 20 днів від дня отримання скарги.

5. Чи має право платник податку оскаржити у суді рішення органу контролю в разі, якщо до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження:

- а) ні, оскільки процедура адміністративного оскарження вважається досудовим порядком вирішення спору;
- б) **має право упродовж 1 місяця** після закінчення адміністративного оскарження;
- в) має право у необмежений термін;
- г) має право упродовж 1 місяця після початку адміністративного оскарження?

6. У який строк платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації:

- а) **упродовж 10 календарних днів** після граничного строку для подання податкової декларації;
- б) упродовж 10 календарних днів після дати виникнення податкового зобов'язання;
- в) упродовж 20 календарних днів після граничного строку для подання податкової декларації;
- г) до 20 числа місяця, що настає за місяцем виникнення податкового зобов'язання?

7. Процедура адміністративного оскарження закінчується:

- а) днем отримання платником податків податкової вимоги;
- б) днем звернення платника податків до Верховної Ради України;
- в) днем звернення платника податків до прокуратури;
- г) **днем звернення платника податків до суду.**

8. Що не підлягає адміністративному оскарженню:

- а) рішення органу контролю, підтверджене слідчими органами;
- б) **рішення органу контролю**, оскаржене в судовому порядку;
- в) рішення органу контролю, що підтверджене в суді;
- г) рішення органу контролю?

9. В який термін платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації: Упродовж ? календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого КПУ для подання податкової декларації, крім випадків, установлених ПКУ;

- а) упродовж 15 календарних днів;
- б) упродовж 5 календарних днів,;
- в) **упродовж 10 календарних днів**;
- г) упродовж 30 календарних днів

10. Суму податкового зобов'язання, визначену в митній декларації, платник податків зобов'язаний сплатити:

- а) на момент митного оформлення, якщо інше не передбачене податковим законодавством;
- б) **до закінчення митного оформлення товарів, якщо інше не передбачене податковим законодавством;**
- в) він взагалі не зобов'язаний її сплачувати;
- г) після закінчення митного оформлення товарів, якщо інше не передбачене податковим законодавством.

Практичне заняття №7

Тема: Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового контролю та навчитися визначати види відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства

Питання для обговорення

1. Фінансова відповідальність
2. Адміністративна відповідальність
3. Кримінальна відповідальність
4. Відповідальність за порушення порядку сплати ЄСВ

Рекомендована література [1, 2, 3, 7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Вкажіть строки давності для визначення податкового боргу та його стягнення:
 - a) 1095 днів – для визначення і 1095 днів – для стягнення податкового боргу;
 - b) 1095 днів – для визначення і стягнення податкового боргу;
 - c) 1065 днів;
 - d) немає вірної відповіді.
2. Плата у фіксованій сумі або у вигляді відсотків від суми податкового зобов'язання (крім обліку пені та штрафних санкцій), яка стягується з платників податків у зв'язку з порушенням ними правил оподаткування, визначених відповідними законами, – це:
 - a) пеня;
 - b) штраф;
 - c) податковий тягар;
 - d) податкове мито.
3. Плата у вигляді відсотків, що нараховані на суму податкового боргу (крім обліку пені), яка стягується з платників податків у зв'язку з несвочасним погашенням податкового зобов'язання, – це:
 - a) пеня;
 - b) штраф;
 - c) податковий тягар;
 - d) податкове мито.
4. До органів, що контролюють сплату податків, зборів та обов'язкових платежів відносяться:
 - a) Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України, ДПС України;
 - b) митні органи, установи ПФУ, установи Фондів соціального страхування України, податкові органи;
 - c) Державна аудиторська служба України, ДПС України;
 - d) Рахункова палата України, Державна фінансова інспекція України, ДПС України.
5. Порядок контролю митними органами за сплатою податку на додану вартість та акцизного податку встановлюється:

- a) митними органами;
 - b) органами Державного казначейства України;
 - c) правоохоронними органами;
 - d) **спільним** рішенням центрального органу Державної фіскальної служби.
6. Органами стягнення є:
- a) митні органи;
 - b) **органи** Державної податкової служби;
 - c) органи Державного казначейства України;
 - d) правоохоронні органи.
7. Упродовж скількох днів із дня надсилання відповідного документа платник податку повинен повідомити орган контролю про зміну податкової адреси:
- a) **4 днів**;
 - b) 2 днів;
 - c) 3 днів;
 - d) 5 днів?
8. Помилково та надмір сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню, крім випадку:
- a) закінчення звітного періоду, в якому були сплачені грошові зобов'язання;
 - b) **наявності у платника** податкового боргу;
 - c) якщо платником є юридична особа;
 - d) якщо платник – громадянин іншої країни.
9. Обов'язковою умовою для повернення сум грошового зобов'язання є:
- a) подання платником податків заяви про повернення коштів упродовж 1 035 днів із дня виникнення помилково та надмір сплаченої суми;
 - b) надмірно сплачені кошти становлять суму не більше 1 320 грн;
 - c) **подання платником** податків заяви про повернення коштів упродовж 1 095 днів із дня виникнення помилково та надмір сплаченої суми;
 - d) надмірно сплачені кошти становлять суму більше 1 320 грн.
10. Хто повертає помилково та надмір сплачені грошові зобов'язання платникам податків:
- a) митні органи;
 - b) **орган Державного** казначейства України;
 - c) Пенсійний фонд України;
 - d) органи державної податкової служби?
11. Розмір пені на суму податкового боргу визначається виходячи із розрахунку:
- a) 120% річних облікової ставки НБУ на дату виникнення податкового боргу;
 - b) 120% річних облікової ставки НБУ на дату погашення податкового боргу;
 - c) 120% річних облікової ставки НБУ на дату виникнення податкового боргу або на дату його погашення, в залежності від того, яка з величин є більшою;
 - d) немає правильної відповіді.

Практичне заняття №8

Тема: Теоретичні основи корпоративного податкового менеджменту

Мета: Дати характеристику корпоративному податковому менеджменту як складовій податкового менеджменту

Питання для обговорення

1. *Сутність корпоративного податкового менеджменту*
2. *Особливості корпоративного податкового менеджменту*
3. *Функції корпоративного податкового менеджменту*
4. *Етапи корпоративного податкового менеджменту*

Рекомендована література [1, 2, 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Процес управління податками підприємств-платників, який регулює їх фінансові відносини з державою у процесі перерозподілу доходів суб'єктів господарювання та формування доходів бюджету – це:
 - a) корпоративний податковий менеджмент;
 - b) державний податковий менеджмент;
 - c) податковий менеджмент суб'єктів господарювання;
 - d) фіскальний податковий менеджмент.
2. Завданням корпоративного податкового менеджменту є:
 - a) регламентація оподаткування, контроль за сплатою податків, зборів (обов'язкових платежів);
 - b) сплата податків, зборів (обов'язкових платежів) та їх оптимізація;
 - c) контролю правильності обрахування і дотримання термінів сплати у бюджет податкових платежів, а також недопущення при цьому помилок
 - d) сплата податків, ефективне вкладення вільних грошових коштів.
3. Завданням корпоративного податкового планування є:
 - a) ухилення від сплати податків;
 - b) сплата податків, а також їх оптимізація;
 - c) контроль за здійсненням податкового законодавства;
 - d) визначення показників руху коштів підприємства, його доходів і витрат, формування і розподіл прибутку, обсягу і джерел капітальних вкладень, розміру обігових коштів.
4. Основними функціями податкового менеджменту на підприємстві є:
 - a) Аналіз зовнішнього податкового середовища
 - b) Прогнозування
 - c) Податкове планування
 - d) Податкова мотивація контроль
 - e) Усі відповіді правильні

5. Не відноситься до функцій податкового менеджменту на підприємстві
- a) Аналіз зовнішнього податкового середовища
 - b) Прогнозування
 - c) Податкове планування
 - d) Податкова мотивація
 - e) Контроль
 - f) Усі відповіді правильні
6. Державна реєстрація суб'єктів господарювання здійснюється:
- a) Податковими органами
 - b) Реєстраторами місцевих органів влади
 - c) Самозайнятими особами
 - d) Правильної відповіді немає
7. Облік платників податків в органах державної податкової служби ведеться за:
- a) Податковими номерами
 - b) Номерами реєстрації
 - c) Кодами видів діяльності
 - d) Ідентифікаційними номерами
8. Центральним органом державної податкової служби визначаються:
- a) порядок обліку платників податків і зборів;
 - b) перелік документів, які подаються для взяття на облік платників податків, а також порядок подання таких документів;
 - c) форми заяв, свідоцтв та документів з питань реєстрації та обліку платників податків
 - d) усі відповіді правильні
9. Взяття на облік за основним місцем обліку юридичних осіб в органах державної податкової служби здійснюється не пізніше ...
- a) з дня отримання відповідних відомостей органами державної податкової служби наступного робочого дня
 - b) наступних трьох днів
 - c) наступних 10 днів
10. Органи державної реєстрації зобов'язані протягом _____ робочих днів з дня оформлення внести дані з реєстраційної картки до Реєстру суб'єктів підприємницької діяльності.
- a) 3
 - b) 5
 - c) 10
 - d) 20

Практичне заняття №9

Тема: Податкове планування

Мета: Визначити місце податкового планування у загальній податковій стратегії діяльності підприємства

Питання для обговорення

1. *Сутність податкового планування*
2. *Види податкового планування*
3. *Інструменти, принципи і методи податкового планування*
4. *Ризики в податковому плануванні*
5. *Оцінювання результатів податкового планування*

Рекомендована література [1, 2, 3, 5,7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Узагальнений показник, що характеризує роль податків у житті суспільства, що визначається як відношення загальної суми податкових зборів до сукупного національного продукту – це:
 - a) податковий тягар;
 - b) коефіцієнт податкової здібності;
 - c) податковий кредит;
 - d) податковий потенціал.
2. Податковий тиск на мікрорівні вимірюється як співвідношення:
 - a) між податковими надходженнями в бюджет і валовим внутрішнім продуктом;
 - b) між податковими вилученнями суб'єкта господарювання та його балансовим прибутком;
 - c) між податковими вилученнями суб'єкта господарювання та рентабельністю;
 - d) між податковими вилученнями суб'єкта господарювання та обсягом продаж.
3. Податковий тиск на макрорівні визначається як співвідношення:
 - a) між податковими надходженнями в бюджет і валовим внутрішнім продуктом;
 - b) між податковими вилученнями суб'єкта господарювання та обсягом продаж;
 - c) між податковими надходженнями в бюджет прямих податків та валовим внутрішнім продуктом;
 - d) між податковими надходженнями місцевих бюджетів і валовим внутрішнім продуктом.
4. Податковий потенціал певної території — це:
 - a) Здатність бази оподаткування в межах будь-якої адміністративної одиниці забезпечувати доходи у вигляді податкових надходжень;
 - b) Фактичні податкові надходження до бюджету певної адміністративної одиниці;
 - c) Планові податкові надходження місцевих податків;
 - d) Прогнозний розрахунок податкових надходжень до державного бюджету загальнодержавних податків.

5. Метою стратегічних планів на підприємстві є:
- a) визначення обсягів фінансових ресурсів по платниках податків для централізації грошових коштів в загальнодержавному бюджеті
 - b) визначення податкової стратегії на майбутній період як складової загальної частини фінансової стратегії
 - c) мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, необхідному для фінансування виробничого і соціального розвитку, збільшення власного капіталу суб'єкта підприємницької діяльності
6. При розробці поточних планів враховується:
- a) податкова політика підприємства в цілому та на період до одного року
 - b) графік сплати податкових платежів
 - c) визначення показників руху коштів підприємства, його доходів і витрат, обсяг і джерела капітальних вкладень
7. Найнадійнішим способом оптимізувати податки на підприємстві є
- a) ухилення від сплати податків
 - b) оптимізація всієї діяльності підприємства таким чином, щоб вона здійснювалася найбільш ефективним способом
 - c) ухилення від сплати податків шляхом використання недосконалості законодавства чи у результаті лобіювання в парламенті рішень на користь окремих платників

Практичне заняття №10

Тема: Податкове бюджетування

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності податкового бюджету підприємства, складових його механізму, принципів та критеріїв оптимальності податкового бюджетування

Питання для обговорення

1. Сутність податкового бюджету підприємства
2. Складові механізму та етапи податкового бюджетування
3. Принципи та критерії оптимальності податкового бюджетування
4. Розрахунок податкового навантаження на мікрорівні

Рекомендована література [1, 2, 3, 5,7, 9,11, 12, 13].

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Перевірка засвоєння матеріалу шляхом опитування (експрес-опитування).

Виконання тестових завдань.

Тестові завдання

1. Інформаційні інструменти податкового планування
 - a) Податкове законодавство, нормативні акти бухгалтерського обліку.
 - b) Внутрішньфірмовий податковий контроль. Попередня податкова експертиза. Аналітичний інструментарій, математичні методи і моделі.
2. Методичні інструменти податкового планування
 - a) Податкове законодавство, нормативні акти бухгалтерського обліку.
 - b) Внутрішньфірмовий податковий контроль. Попередня податкова експертиза. Аналітичний інструментарій, математичні методи і моделі.
3. Організаційні інструменти податкового планування
 - a) Податкове законодавство, нормативні акти бухгалтерського обліку.
 - b) Вибір податкового режиму. Вибір облікової політики. Застосування пільг. Вибір форми здійснення і документального
4. Результати корпоративного податкового бюджетування мають відобразитися в:
 - a) податковому бюджеті;
 - b) в статуті підприємства;
 - c) в податковій вимозі
5. Податковий бюджет потрібний суб'єкту господарювання для:
 - a) оптимізації податків;
 - b) формування платіжного податкового календаря;
 - c) подальшої оптимізації фінансових параметрів підприємства ;
 - d) ефективного управління підприємством;
 - e) усі відповіді вірні
6. Система бюджетування податків підприємства складається з бюджетів окремих податків, які сплачуються підприємством, і зведеного бюджету податків, у якому відображаються планові показники всіх податкових платежів підприємства.
 - a) Так
 - b) Ні

7. Податковий бюджет це документ, який:
- a) несе в собі комерційну таємницю і призначений для внутрішнього користування
 - b) є звітним і подається в контролюючі органи
 - c) доступний для громадськості.
8. Податковий календар – це план податкових платежів суб'єкта господарювання, у якому визначено граничні терміни подання звітності.
- a) Так
 - b) Ні
9. Який принцип визначає, що процес бюджетування податків повинен здійснюватися безупинно, при цьому раніше розроблені бюджети податків необхідно постійно аналізувати й коригувати з урахуванням змін законодавства.
- a) Безперервність
 - b) Гнучкість
 - c) Точність
 - d) Ефективності
10. Складовими механізми податкового бюджетування є:
- a) нарахування податків, бюджетування податкових платежів та планування податкової заборгованості;
 - b) виплата заробітної плати, бюджетування податкових платежів;
 - c) планування податкової заборгованості розрахунки з постачальниками

ЗАДАЧІ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 1

Завдання 1. Протягом звітнього місяця здійснено такі операції.

Витд операції	Грн.
1. Реалізовано товарів на території України на суму (без урахування ПДВ).	50000
2. Здійснено первинну емісію цінних паперів	6000
3. Нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі	10000
4. Здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників	4000.
5. Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва (з урахуванням ПДВ).	90
6. Надано шефську допомогу міській лікарні.	1500
7. Експортовано товарів	180000
8. Отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції (без урахування ПДВ).	2000
9. Придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва,	24000
10. Надано цех у фінансовий лізинг. Отримано винагороду	6000

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітнього місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Завдання 2. Протягом звітнього кварталу підприємством здійснено такі операції.

Витд операції	Грн.
1. Доходи від реалізації товарів, послуг та робіт з урахуванням ПДВ.	360 000
2. Сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням сторін договору,.	2200
3. Сума коштів у частині зайво сплаченого податку —	400
4. Оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на без урахування ПДВ.	18 000
5. Отримано токарний верстат —	400 000
Необхідно визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітнього кварталу. 180 гривень.	
6. Нараховано заробітну плату працівникам підприємства	28 000
7. Здійснено нарахування від фонду оплати праці працівників підприємства —	???
8. Нараховано земельний податок	1200
9. Балансова вартість запасів на початок звітнього періоду становить	2500
на кінець звітнього періоду	6900
10. Амортизаційні відрахування звітнього періоду —	1500

Необхідно визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітнього кварталу

Завдання 3 За вересень 2019 року робітнику нараховували:

- за основним місцем роботи: заробітну плату — 6500 гривень; премію — 1100 гривень; добові на відрядження — за 3 доби;
 - за неосновним місцем роботи нарахована сума заробітної плати становить 5400 гривень.
- Необхідно: 1. визначити суму ЄСВ за місяць; 2. розрахувати суму податку з доходів фізичних осіб, що необхідно утримати з робітника за місяць.

Завдання 4. Громадянин Н. має у користуванні земельну ділянку загальною площею 1,2 га, у тому числі: рілля — 0,6 га, сіножаті — 0,3 га.

Грошова оцінка земельної ділянки становить 12 800 гривень за 1 га. З 01.06 поточного року громадянина визнано пенсіонером.

Необхідно розрахувати суму податку на землю, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем) за рік

Завдання 5. Приватне підприємство надає послуги автосервісу. Обсяг виконаних робіт за рік – 410 000 грн. Чи повинно підприємство зареєструватися як платник ПДВ?

Завдання 6. Підприємство планує знятися з обліку в органі ДПС. При цьому воно має заборгованість з податку на прибуток у сумі 50 грн. Які дії працівників органу ДПС?

Завдання 7. Товариство з обмеженою відповідальністю здійснює торгівлю за готівкові кошти. Обсяг виручки від реалізації – 90 тис. грн. Чи повинно підприємство зареєструватися як платник ПДВ? Завдання 4 Відповідно до чинного законодавства релігійна організація віднесена до неприбуткової установи. Чи потрібно цій організації стати на облік в органах ДПС?

Завдання 8. Громадянка І.І. Іванова змінила прізвище. Чи необхідно їй видати новий ідентифікаційний код з ДРФО?

Завдання 9.

Рівень 1. Підприємство здійснює свою діяльність в сфері виробництва приладів. Реалізація продукції здійснюється як на експорт так і на території України. Аналогічно сировина теж використовується як вітчизняна так і закуплена за імпортними контрактами. Підприємство задекларувало податкові зобов'язання по податку на прибуток за 2018 рік, які своєчасно не були сплачені, в зв'язку з недостатністю коштів. Крім того контролюючим органом за результатами документальної перевірки визначено податкові зобов'язання по податку на додану вартість. Перевірка закінчена була 12 лютого 2019 року. Виходячи з бізнес плану підприємства, протягом 2019 року очікується залучення коштів від дебіторів і замовників по вигідних контрактах.

Таблиця

Вихідні дані податки	заборгованість	Очікувані надходження в 2019 році тис. грн
По задекларованих тис. грн		По донарахованих перевіркою тис. грн
Податок на прибуток	250,0	Від дебіторів 780,0
ПДВ	120,0	Від замовників 1020,0

Необхідно скласти податкову вимогу і податкове повідомлення – рішення.

Рівень 2. Використовуючи вихідні дані попереднього завдання, розрахуйте фінансові санкції які слід застосувати до платника.

Рівень 3. Використовуючи вихідні дані попереднього завдання, розрахуйте можливість надання підприємству відстрочки чи розстрочки платежів.

ЗАДАЧІ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 2

Завдання 1. Підприємство не сплатило у визначений термін податок і в нього на 25.06.19 виник податковий борг у розмірі 20 000 грн.

Підприємство 25.08.19 погасило 18 000 грн податкового боргу, 18.10.13 – 2000 грн. Облікова ставка НБУ (умовно) на 25.06.19 складала 15 % річних, на 25.08.19 – 24 %, а на 18.10.19 – 22 %.

Необхідно розрахувати **суму фінансових санкцій**, які повинні бути застосовані до підприємства за порушення вимог податкового законодавства.

Завдання 2 Податковою виїзною документальною перевіркою, яка проводилася у лютому 2020 р. було встановлено, що підприємство занизило податкові зобов'язання до бюджету з ПДВ на такі суми: за грудень 2019 р. – 7 400 грн, за травень 2019 р. – 3 700 грн, за серпень 2018 р. – 12 300 грн.

З результатами перевірки платник не погодився і оскаржив донараховані суми в адміністративному порядку. Відповіді були отримані в останній день відведений для розгляду. Терміни розгляду і подання скарги не порушувалися. Остання інстанція адміністративного розгляду скарги не задовольнила скаргу платника і лишила повідомлення-рішення податкового органу без зміни.

Необхідно розрахувати **суму фінансових санкцій**, яка повинна бути застосована до підприємства, якщо податкове повідомлення - рішення підприємство одержало 23.03.2020 р. А також визначити кінцеві терміни коли платник повинен сплатити до бюджету належні платежі. До судових органів з позовом платник не звертався.

Завдання 3. Фірма здійснює свою діяльність в сфері виробництва сільгосппродукції. Переважно фірма вирощує зернові. При цьому має борги перед бюджетом. Заборгованість перед бюджетом виникла в сумі 230,0 тис. грн. із-за несприятливих погодних умов які вплинули на уро-жайність зернових. На підставі даних табл. 3 щодо обсягів урожайності елітного насіння соняшника за 2015– 2019 рр. визначити алгоритм дій платника та податкової інспекції щодо заходів по погашенню боргу. Вихідні дані

Рік	Врожайність ц/га	Обсяг реалізації, тис. грн
2015	70	130
2016	80	180
2017	88	210
2018	90	230
2019	30	85

Завдання 4. Державною податковою інспекцією з року в рік збільшувалась результативність контрольної роботи. Виходячи з наведених даних зробити прогноз надходження до бюджету платежів від контрольної роботи податкового органу.

роки	Результативність контрольної роботи			
	Кількість перевірок	Сума донарахувань	Сума стягнутих платежів за актами поточного року	Сума боргу на кінець року
2017	2015	2515	2012	505
2018	2610	2680	1876	804
2019	3040	3010	2107	903

Завдання 5. Надходження до місцевого бюджету за 2019 р. склали 281722,0 тис. грн. Виходячи з наведених даних, необхідно визначити прогноз надходження платежів до місцевого бюджету даного рівня на 2020 рік. В умовах ризику спаду виробництва.

Таблиця 1

Вихідні дані, тис. грн

Надходження платежів	2015	2016	2017	2018	2019	всього
Податок на прибуток	36750	40360	68500	65600	65367	276577
Податок на додану вартість	90200	100070	108400	105200	95000	498870
Податок з доходів фізичних осіб	49800	51000	45400	48300	50000	244500
Рентна плата	45000	42000	43000	44000	45000	219000
Акцизний податок	6500	6980	7100	7700	8000	36280
Єдиний податок	8900	9100	10800	11000	12000	51800
Податок на землю	4500	4800	5000	5670	6000	25970
Податок на нерухоме майно	140	146	147	148	150	731
Місцеві збори	200	198	190	180	170	938
Інші платежі	28	30	32	33	35	158
Всього	242018	254684	288569	287831	281722	1354825
Наявність податкового боргу на кінець року	2660	2600	2550	2503	2305	

Завдання 6. Валовий внутрішній продукт (ВВП) держави за рік становить 250 млрд грошових одиниць, податкові надходження до зведеного бюджету становлять:

1. прями податки (ПП) — 40 млрд грошових одиниць;
2. непрямі податки (НП) — 60 млрд грошових одиниць. Необхідно визначити податкове навантаження на макрорівні.

Податкові виплати (ПВ) підприємства за звітний рік становлять:

1. з податку на прибуток — 3,5 тисяч гривень;
2. з податку на додану вартість — 0,9 тисяч гривень;
3. з податків та зборів, що входять до валових витрат, — 2,1 тисячі гривень;
4. з інших податків та зборів — 0,8 тисяч гривень.

Балансовий прибуток (БП) підприємства за звітний рік становить 18 тисяч гривень. Обсяг продажів із ПДВ (Пр) становить 690 тисяч гривень.

Необхідно розрахувати **податкове навантаження** на мікрорівні за різними методами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Бечко П. К., Лиса Н. В. Податковий менеджмент : навч. посіб. К: ЦУЛ, 2009. 288 с.
2. Дема Д. І., Шевчук І. В. Податковий менеджмент : адміністрування податків і зборів : навч. посіб. : ЖНАЕУ, 2014. 323 с.
3. Зайцев О. В. Податковий менеджмент: підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.
4. Іванов Ю. Б., Майбуров І.А. , Агарков Г.О. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій: навч. посіб. Харк. нац. екон. ун-т. Х.: Інжек, 2010. 488 с.
5. Калінеску Т.В. Адміністрування податків: навч. посіб. К.: Центр учб. л-ри, 2013. 288 с.
6. Крисоватий А.І. , Кізима А. Я., Маслій В. В. Планування та прогнозування податкових надходжень: навч. посіб. МОН України, Терноп. нац. екон. ун-т. 2011. 260 с.
7. Паранчук С. В., Мороз А. С. Податковий менеджмент : навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2012. 295 с.
8. [Палій О.](#) Податковий компроміс як варіант податкової амністії. *Віче*. 2015. № 6. С. 24-26.: URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_6_7
9. Папаїка О. О. Податковий менеджмент: навч. посіб. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. 2-ге вид. Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. 360 с.
10. Паранчук С. В., Мороз А.С., Червінська О. С. Податковий менеджмент: навч. посіб.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 295 с.
11. Сідельникова Л. П., Костіна Н. М. Податкова система : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К. : Ліра-К, 2013. 604 с.
12. Футало Т. В. Крамченко Р.А. , Сокульський В. М. Податковий менеджмент: навч. посіб. Львів. комерц. акад. Л., 2011. 300 с.
13. Чуніхіна Т. С. Податковий менеджмент: курс лекцій. Донбас. держ. машинобуд. акад. Краматорськ, 2012. 163 с.

Допоміжна література:

1. Андрущенко В. Л., Варналій З. С., Прокопенко І. А. Податкові системи зарубіжних держав : навч. посіб. К.: Кондор, 2012. 222 с.
2. Гавриленко Н. В. Податкова система : навч. посіб. К.: Ліра-К, 2013. 328 с.
3. Онисько С. М. Податкова система. Згідно нового Податкового кодексу України станом на 01 січня 2013 року : підручник. К.: Ліра-К, 2014. 352 с.
4. Податкова система : навч. посіб. за заг. ред. С. М. Еш. К.: Ліра-К, 2014. 698 с.
5. Сенченко В. Б. Податкова система : практикум. В. Б. Сенченко. К.: ЦУЛ, 2014. 160 с.
6. Соколовська А. М. Основи теорії податків : навч. посіб. К., 2010. 326 с.
7. Ярема Б. П., Маринець В. П. Податкова система. Збірник задач та тести : навч. посіб. 3-те вид. Львів : Магнолія-2006, 2012. 271 с.
8. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
9. Сайт Міністерства фінансів України . URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
10. Відомості ВРУ. URL: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
11. Урядовий кур'єр. URL: <http://ukurier.gov.ua/uk/>.

Навчально-методичне електронне видання

**Наталія Василівна Проць,
Наталія Миколаївна Матвійчук**

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальне видання

Обсяг 1,29 обл.-вид. арк.